

SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI Nr. 71.03

1. NOTEIKUMOS LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMS

- 1.1. **Apdrošinātājs** - Baltijas Apdrošināšanas Nams "AAS.
- 1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** - fiziskā vai juridiskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu savā vai citas personas labā.
- 1.3. **Apdrošinātais** - fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese. Šīs personas labā tiek noslēgtas apdrošināšanas līgums.
- 1.4. **Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs** - īpašnieks vai persona, kas ar transportlīdzekļa īpašnieka piekrišanu (uz līguma, pilnvaras vai likuma pamata) lieto transportlīdzekli. Uz Transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju attiecas tie paši pienākumi un saistības, kas uz Apdrošinājumaņēmēju.
- 1.5. **Apdrošināšanas līgums** (turpmāk tekstā - Līgums) - Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņemas saistības samaksāt apdrošināšanas prēmiju Līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas Līgumā noteiktas saistības. Noteikot apdrošināšanas gadījumam, Apdrošinātājs uzņemas saistības izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši Līguma nosacījumiem.
- 1.6. **Apdrošināšanas polise** - dokuments, kas apliecina Līguma noslēgšanu un ietver Līguma noteikumus. Polise tiek iekļauti Līguma grozījumi un papildinājumi, par kuriem Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs ir vienojušies Līguma darbības laikā.
- 1.7. **Apdrošināšanas pieteikums** - Apdrošinātāja noteikts dokuments, kuru Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātājam, lai informētu to par apdrošināšanas objektu, faktiem un apstākļiem, kas nepieciešami apdrošinātā riska novērtēšanai. Apdrošināšanas pieteikums ir Līguma neatņemama sastāvdaļa.
- 1.8. **Apdrošinātais risks** - apdrošināšanas polise paredzētais no Apdrošinātāja gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama Līguma darbības laikā.
- 1.9. **Transportlīdzeklis** - jebkurš normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegādāts sauszemes transportlīdzeklis, kas piedalās ceļu satiksmē un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir reģistrēts Ceļu satiksmes drošības direkcijā (turpmāk tekstā - CSD) vai Valsts tehniskās uzraudzības inspekcijā (turpmāk tekstā - VTUI).
- 1.10. **Ceļš** - jebkura ceļu satiksmē izbūvēta teritorija.
- 1.11. **Saskaņotais paziņojums** - veidlapa, kuru normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu vadītāji aizpilda negadījuma vietā, ar parakstu apliecinot negadījuma norises apstākļus, faktus un negadījuma shēmu. Saskaņotais paziņojums tiek aizpildīts, ja negadījumā ir iesaistīti ne vairāk kā divi transportlīdzekļi, nav cietuši cilvēki, nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, kā arī transportlīdzekļiem nav radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem aizliegts piedalīties ceļu satiksmē.
- 1.12. **Stikli** - transportlīdzekļa priekšējais (vēja), aizmugurējais un sānu stikli.
- 1.13. **Papildaprīkojums** - audio un video iekārtas, sakaru sistēmu perifērijas iekārtas, papildu gaismas lukturi, bākungu, vieglo metālu sakausējuma diski, jumta bagāžnieki un citi auto piederumi, kuri nav transportlīdzekļa standarta aprīkojuma. Līgumā papildaprīkojums tiek uzrādīts atsevišķi.
- 1.14. **Transportlīdzekļa vadītājs un pasažieri** - transportlīdzekļa likumīgi esošas personas.
- 1.15. **Apdrošināšanas līguma darbības teritorija:**
 - 1.15.1. Ja Līgumā norādīta teritorija ir Eiropa, tad Līgums ir spēkā Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Albānijā, Austrijā, Andorā, Beļģijā, Bosnijā un Hercegovinā, Bulgārijā, Čehijā, Dānijā, Francijā, Grieķijā, Horvātijā, Itālijā, Irlijā, Kiprā, Lielbritānijā, Lihtenšteinā, Luksemburgā, Maķedonijā, Monako, Nīderlandē, Norvēģijā, Polijā, Portugālē, Rumānijā, Serbijā un Melnkalnē, Slovākijā, Slovēnijā, Somijā, Spānijā, Šveicē, Ungārijā, Vācijā, Zviedrijā, ja apdrošināšanas polise nav norādīta cita teritorija.
 - 1.15.2. Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs var vienoties par NVS valstu (Krievijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Moldovas) iekļaušanu Līguma darbības teritorijā. Iespējama arī papildu vienošanās par Līguma darbības teritorijas paplašināšanu.
- 1.16. **Transportlīdzekļa tirgus vērtība** - attiecīgās markas, modeļa, izlaides gada un komplektācijas transportlīdzekļa vidējā tirgus cena Latvijā. Nosakot tirgus vērtību, tiek ņemts vērā transportlīdzekļa pielietojuma veids, nobraukums un citas nozīmīgas transportlīdzekļa īpašības. Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs par apdrošināšanas objekta tirgus vērtības uzrādīšanu. Slēdzot Līgumu, transportlīdzekļa tirgus vērtības neatbilstības gadījumā, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, tiek ievēroti zemapdrošināšanas vai virsapdrošināšanas noteikumi.
- 1.17. **Jaunvērtība** - naudas summa, par kādu ir iegādāts transportlīdzeklis.
- 1.18. **Apdrošinājuma summa** - Līgumā noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts transportlīdzeklis un citas mantiskās vērtības vai intereses. Apdrošinājuma summa ir maksimālā summa, kuru Apdrošinātājs var izmaksāt par Līguma darbības laikā notikušajiem apdrošināšanas gadījumiem, ja Līgumā nav noteikts citādi. Apdrošinājuma summa tiek ierakstīta apdrošināšanas polise, un tā nevar būt augstāka par apdrošinātā objekta tirgus vērtību. Par Līgumā norādīto Apdrošinājuma summu ir atbildīgs Apdrošinājumaņēmējs.
- 1.19. **Apdrošināšanas prēmija** - apdrošināšanas polise noteiktais maksājums par apdrošināšanu.
- 1.20. **Paša risks** - naudas izteiksmē vai procentos izteikta daļa, kuru Līgumā noteiktajos gadījumos atskaita no apdrošināšanas atlīdzības.
 - 1.20.1. Noteikot transportlīdzekļa un tā daļu (neieskaitot papildaprīkojumu) zādzībai, paša risks tiek noteikts procentuāli no zaudējuma apmēra. Tas nevar būt mazāks par apdrošināšanas polise naudas izteiksmē uzrādīto minimālo paša risku.
 - 1.20.2. Ja transportlīdzekli vadījis persona, kura ir jaunāka par 27 gadiem un/vai kuras autovadītāja stāžs ir mazāks par 2 (diviem) gadiem un tas nav norādīts Apdrošināšanas pieteikumā, paša risks transportlīdzekļa bojājumam vai pilnīgas bojāejas gadījumā tiek noteikts 20% apmērā no zaudējuma summas, bet ne mazāks kā LVL 200 (divi simti Latvijas latu), izņemot punktu 1.20.6.
 - 1.20.3. Ja nosakot paša risku punktā 1.20.2. noteiktajā kārtībā, tā apmērs ir mazāks par polise norādīto minimālo paša risku, tad tiek piemērots Apdrošināšanas polise norādītais minimālais paša risks;
 - 1.20.4. Paša risks transportlīdzekļa bojājumu gadījumos netiek noteikts, ja bojājumi radušies ceļu satiksmes negadījuma rezultātā Latvijas teritorijā un to izraisījis cita - noskaidrota trešā persona, kurai ir spēkā Sauszemes transportlīdzekļa īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polise, Apdrošinājumaņēmējam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam jāiesniedz Apdrošinātājam

ceļu policijas izziņa vai noteiktajā kārtībā aizpildīts saskaņotais paziņojums. Ja ceļu satiksmes negadījuma apstākļu noskaidrošanas rezultātā tiek atklāts, ka saskaņā ar Līgumu apdrošinātā transportlīdzekļa vadītājs daļēji vai pilnā mērā ir vainīgs negadījuma izraisīšanā, apdrošināšanas sabiedrība ietur paša riska pamatsummu, atskaitot to no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības. Ja Apdrošinājumaņēmējs ar Apdrošinātāju vienojas, ka transportlīdzeklis tiek remontēts remontuzņēmumā, tad Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir samaksāt paša risku.

1.20.5. Ja NVS teritorijā ir notikusi transportlīdzekļa pilnīga bojāeja (norakstīšana), tad paša risks tiek noteikts 20% apmērā no zaudējuma summas. Noteikot zādzībai vai laupīšanai, paša risks tiek noteikts 30% apmērā no zaudējuma summas.

1.20.6. Ja apdrošināšanas gadījums ir noticis NVS teritorijā, izņemot punktu 1.20.5., paša risks tiek noteikts 20% apmērā no zaudējuma summas, neatkarīgi no Apdrošināšanas polise norādīta minimālā paša riska, bet, tas nevar būt mazāks par polise norādīto minimālo paša risku.

1.21. **Apdrošināšanas gadījums** - ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties, atbilstoši Līguma nosacījumiem, paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa.

1.22. **Apdrošināšanas atlīdzība** - apdrošinājuma summa, tās daļa vai cita par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā summa vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši Līgumam. Apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta par visiem apdrošināšanas perioda laikā notikušajiem apdrošināšanas gadījumiem, bet kopsummā nepārsniedzot apdrošinātā objekta apdrošinājuma summu.

1.23. **Pilnīga bojāeja (norakstīšana)** - Apdrošinātāja vai tā pieaicināto ekspertu atzinums par transportlīdzekļa remonta tehnisko neiespējamību vai atjaunošanas ekonomisko nepamatotību. Tai skaitā, ja sagaidāms remonta izmaksas pārsniedz 80% (astondesmit procentus), bet jaunvērtības apdrošināšanas gadījumā remonta izmaksas pārsniedz 60% (sešdesmit procentus) no transportlīdzekļa tirgus vērtības pirms negadījuma, ja Līgumā nav norādīts citādi.

1.24. **Apdrošināšanas objekts** - līgumā norādītais transportlīdzeklis.

1.25. **Pret aizdzīšanas sistēmas** - transportlīdzekļi uzstādītas elektroniskas un/vai mehāniskas apdrošinātāja apstiprinātas pret aizdzīšanas ierīces un iekārtas, kuru uzdevums ir novērst un brīdināt par transportlīdzekļa, tā sastāvdaļu un/vai papildaprīkojuma zādzību, bojājumu nodarīšanu vai to mēģinājumu.

2. APDROŠINĀTIE RISKI

2.1. Pamatriski:

2.1.1. Ceļu satiksmes negadījums.

Ceļu satiksmes negadījums (turpmāk tekstā - CSN) ir transportlīdzekļa vadītājam vadot transportlīdzekli notikusi apdrošināšanas gadījuma sadursme, uzbraukšana kustamam vai nekustamam objektam un/vai gājējam, sadursme ar mežu un/vai mājdzīvnieku, nobraukšana no brauktuves un ceļa, nokrišana no kraujas un apgāšanās, kā arī transportlīdzekļa sadursme ar kritošu priekšmetu.

2.1.2. Dabas stihijas.

Dabas stihija - zibens spēriena, vētras (vēja ātrums virs 17,2 m/sek.), neparasti liela nokrišņu daudzuma (lietus, sniegs, krusa), plūdu rezultātā nodarīti zaudējumi.

2.1.3. Kritoši priekšmeti.

Dažādu kritošu priekšmetu apdrošināšanas objektam radīti mehāniski bojājumi.

2.1.4. Ugunsgrēks.

Ugunsgrēks - bojājumi, kurus izraisījis uguns, dūmi, kvēpi un dzēšanas darbi, sprādzieni un dedzināšana (ja sprādziena vai dedzināšanas mērķis nav bijis pats transportlīdzeklis), kā arī transportlīdzekļa elektrosistēmas issavienojuma izraisīti bojājumi, atskaitot uzliesmojumu izraisījušās iekārtas vērtību.

2.1.5. Trešo personu prettiesiska rīcība.

Trešo personu prettiesiska rīcība - bojājumi, ko transportlīdzeklim ārpus līgumiskajām un likumiskajām attiecībām ir nodarījis trešā persona, nodarot mehāniskus un/vai termiskus bojājumus vai veicot apdrošinātā transportlīdzekļa daļu vai papildaprīkojuma zādzību.

2.1.6. Zādzība un laupīšana.

2.1.6.1. **Zādzība** - transportlīdzekļa slepena vai atklāta nolaupišana.

2.1.6.2. **Laupīšana** - transportlīdzekļa nolaupišana, ja tā saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu.

2.1.7. Par zādzību un laupīšanu netiek uzskatīta izspiešana, krāpšana vai piesavināšanās.

2.2. Papildriski:

2.2.1. Jaunvērtības apdrošināšana un tās īpašie noteikumi.

2.2.1.1. Jaunvērtības apdrošināšana attiecas uz šo noteikumu 2.1.1. - 2.1.6. punktiem. Jaunvērtības apdrošināšana ir spēkā vienu gadu no pirmās transportlīdzekļa pārdošanas dienas mazumtirdzniecībā, ja tā nobraukums nepārsniedz 30 000 km. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru, transportlīdzekļa nobraukumam pārsniedzot 30 000 km, tiek ņemta vērā tā tirgus vērtība negadījuma brīdī.

2.2.1.3. Transportlīdzekļa jaunvērtības apdrošināšanā zaudējumi tiek segti tikai gadījumā, ja kopš tā pirmās pārdošanas transportlīdzeklim ir bijis viens īpašnieks;

2.2.1.4. Izmaksājot apdrošināšanas atlīdzību (par apdrošināšanas gadījumiem 2.1.1. - 2.1.6. punktos), tiek atskaitīts paredzētais paša risks.

2.2.2. **Brauciena pārtraukšana** - transportlīdzekļa evakuācija no negadījuma vietas līdz tuvākajam remontuzņēmumam vai stāvvietai, iestājoties Noteikumu 2.1.1. - 2.1.5. punktos norādītajiem apdrošinātajiem riskiem un ja radušies bojājumi dēļ transportlīdzeklim ir aizliegts turpināt braucienu un tā lietošana aizliegta ceļu satiksmes noteikumi.

2.2.3. Lietošanas pārtraukšana.

Par lietošanas (eksploatācijas) pārtraukšanu tiek uzskatīti gadījumi, kad, iestājoties Noteikumu 2.1.1.-2.1.5. punktos norādītajiem apdrošinātajiem riskiem, apdrošinātajam transportlīdzeklim ir jāatrodas remontdarbnīcā. Gadījumā, ja transportlīdzeklis pēc apdrošināšanas gadījuma nevar autonomi pārvietoties, par apdrošinātā transportlīdzekļa lietošanas (eksploatācijas) pārtraukšanu tiks uzskatīts arī laika periods no negadījuma līdz nogādāšanai remontuzņēmumā.

- 2.2.3.1.** Vadoties pēc Apdrošinātāja lēmuma, apdrošināšanas atlīdzība var būt nomāta transportlīdzekļa lietošana vai apdrošināšanas atlīdzība naudas izteiksmē.
- 2.2.4. Priekšējā vējistikla apdrošināšana.**
Priekšējā vējistikla apdrošināšanas gadījumā, iestājoties Noteikumu 2.1.1. – 2.1.5. punktus norādītajiem apdrošinātajiem riskiem, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta neatkarīgi no paša risku, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi. Priekšējā vējistikla apdrošināšana ir spēkā negadījumiem, kuros bojājumi un zaudējumi radušies tikai priekšējam vējistiklam. Ja negadījuma rezultātā radušies arī citi bojājumi, tad spēkā ir attiecīgo risku apdrošināšana un zaudējumi tiek atlīdzināti pēc attiecīgā apdrošinātāja riska nosacījumiem.
- 2.2.5. Visu stiklu apdrošināšana.**
Visu stiklu apdrošināšanas gadījumā, iestājoties Noteikumu 2.1.1. – 2.1.5. punktus norādītajiem apdrošinātajiem riskiem, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, neatkarīgi no paša risku, ja apdrošināšanas polisē nav norādīts citādi. Visu stiklu apdrošināšana ir spēkā negadījumos, kuru rezultātā radušies bojājumi un zaudējumi vienam vai vairākiem transportlīdzekļa stikliem. Ja negadījuma rezultātā radušies arī citi bojājumi, tad spēkā ir attiecīgo risku apdrošināšana un zaudējumi tiek atlīdzināti pēc attiecīgā apdrošinātāja riska nosacījumiem.
- 2.2.6. Transportlīdzekļa vadītāja un pasažieru apdrošināšana nelaiemes gadījumā.**
Transportlīdzekļa vadītāja un pasažieru apdrošināšana nelaiemes gadījumiem tiek veikta Līguma ietvaros saskaņā ar atsevišķiem apdrošināšanas noteikumiem, kuri norādāmi apdrošināšanas polisē.
- 2.3.** Par apdrošināšanas polisē iekļautajiem apdrošinātajiem riskiem tiek veikta atzīme polisē.
- 3. LĪGUMA NOSLĒGŠANA, APTURĒŠANA UN IZBEIGŠANA**
- 3.1.** Līgums tiek noslēgts uz laiku līdz vienam gadam.
- 3.2.** Līgums tiek noslēgts, pamatojoties uz Apdrošinātāja noteiktu un Apdrošinājuma nēmēja aizpildītu apdrošināšanas pieteikumu.
- 3.3.** Apdrošināšanas līgums ir spēkā polisē norādītajā Līguma darbības periodā, ja Apdrošinājuma nēmējs apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu ir samaksājis līdz apdrošināšanas polisē norādītajam datumam.
- 3.4.** Ja Apdrošinājuma nēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju vai tās pirmo daļu līdz apdrošināšanas polisē norādītajam datumam, tad Līgums nav spēkā no tā noslēgšanas brīža.
- 3.5.** Apdrošināšanas prēmijas vai tās daļu samaksa jāveic ne vēlāk kā apdrošināšanas polisē norādītajos datos.
- 3.6.** Ja apdrošināšanas prēmijas kārtējā daļa, izņemot pirmo, nav samaksāta apdrošināšanas polisē norādītajos termiņos, Apdrošinātājs nosūta Apdrošinājuma nēmējam rakstveidā paziņojumu ar uzaicinājumu samaksāt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu līdz paziņojumā noteiktajam datumam. Līguma darbība tiek apturēta nākamajā dienā pēc rakstveidā paziņojuma nosūtīšanas. Apdrošināšanas līguma darbība tiek izbeigta likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajā kārtībā.
- 3.7.** Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar bankas pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīts datums, kad Apdrošinātājs ir saņēmis apdrošināšanas prēmijas maksājumu viņa norādītajā kontā.
- 3.8.** Ja apdrošināšanas polisē noteiktā apdrošinājuma summa ir LVL 7 000, – (septiņi tūkstoši Latvijas latu) vai vairāk, tad Līguma nosacījumi attiecībā uz zādzības un laušanās riskiem stājas spēkā pēc apdrošinātāja transportlīdzekļa marķēšanas un/vai marķēšanas līguma atjaunošanas SIA „Autonams” servisa (Skanstes iela 9A, Rīga, LV–1013, tālr. 67501850), ja Apdrošinātājs Līgumā nav noteicis citādi.
- 3.9.** Ja, noslēdzot Līgumu, Apdrošinājuma nēmējs, Apdrošinātājs vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs apņēmis izpildīt noteiktas darbības, bet nokavējis to izpildes termiņu vai transportlīdzeklis tiek izmantots citiem mērķiem, nekā norādīts Līgumā, Apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt papildu apdrošināšanas prēmijas samaksu vai pārskatīt Līguma turpmākās darbības noteikumus atbilstoši LR likumam „Par apdrošināšanas līgumu”.
- 3.10.** Ja Apdrošinājuma nēmējs, Apdrošinātājs vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs laupnātīgi vai rupjās neuzmanības dēļ ir veicis darbības vai pielāvis bezdarbību, kas palielina apdrošinātāja riska iestāšanās iespējām, Apdrošinātājam ir tiesības izbeigt Līgumu LR likumā „Par apdrošināšanas līgumu” norādītajā kārtībā.
- 3.11.** Pirms termiņa izbeidzot Līguma darbību, Apdrošinājuma nēmējam tiek atmaksāta apdrošināšanas prēmijas daļa par pilniem mēnešiem, kas palikuši līdz Līguma darbības laika beigām. No šīs summas tiek ieturēti pierādāmie, ar Līguma noslēgšanu saistītie izdevumi līdz 25% (divdesmit pieci procenti) apmērā no apdrošināšanas prēmijas. Šī prasība neattiecas uz apdrošināšanas līgumiem, par kuriem Apdrošinātājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, kā arī LR likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajos gadījumos, kad apdrošināšanas prēmiju ir aizliegts atmaksāt vai ir noteikta citāda prēmijas atmaksas kārtība.
- 3.12.** Ja transportlīdzekļa oriģinālā atslēga (atslēgas), koda karte (kartes) un/vai signalizācijas pults (pultis) ir pazaudētas vai nozagtas, tad Līgums attiecībā uz zādzības, laušanās risku tiek apturēts no šo priekšmetu pazaudēšanas vai nozagšanas brīža. Apturot Līguma darbību, Apdrošinātājs uz laiku aptur savas saistības. Līguma darbības apturēšana beidzas ar brīdi, kad Apdrošinājuma nēmējs par saviem līdzekļiem ir nomaiņījis transportlīdzekļa slēdzēni, atslēgas un/vai pretaizdzīšanas sistēmu un iesniedzis Apdrošinātājam dokumentus, kas to apliecina.
- 3.13.** Ja transportlīdzeklim tiek mainīts ipašnieks un nav spēkā cita vienošanās ar Apdrošinātāju, Līgums izbeidzas brīdī, kad ir notikusi ipašuma tiesību pāreja. Finanšu lizinga izbeigšanās gadījumā, kad transportlīdzeklis pāriet nomnīka (turētāja) ipašumā, Līgums ir spēkā līdz tā termiņa beigām.
- 3.14.** Līgums var tikt izbeigts arī citos LR likumā „Par apdrošināšanas līgumu” noteiktajos gadījumos.
- 4. APDROŠINĀJUMA SUMMA UN APDROŠINĀŠANAS PRĒMIJA**
- 4.1.** Apdrošināšanas prēmijas apmēru un samaksas kārtību nosaka Apdrošinātājs, vienoties ar Apdrošinājuma nēmēju.
- 4.2.** Ja apdrošinājuma summa ir mazāka par apdrošinātāja objekta tirgus vērtību (zemapdrošināšana), Apdrošinātājs nosaka apdrošināšanas atlīdzības apmēru tāda proporcija no zaudējuma, kādu veido apdrošinājuma summa no tirgus vērtības negadījuma brīdī.
- 4.3.** Par virsapdrošināšanu tiek uzskatīts gadījums, kad apdrošinājuma summa pārsniedz transportlīdzekļa tirgus vērtību Līguma noslēgšanas brīdī. Gadījumā, ja transportlīdzekļa apdrošināšana notiek virs tā tirgus vērtības, Apdrošinātājs neizmaksā lielāku Apdrošināšanas atlīdzību par transportlīdzekļa tirgus vērtību.
- 4.4.** Dubultapdrošināšana ir gadījums, kad par vienienu un tiem pašiem riskiem tiek noslēgti divi vai vairāki apdrošināšanas līgumi ar vairākiem apdrošinātajiem.
- 4.5.** Apdrošinājuma nēmēja, Apdrošinātāja un Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums ir paziņot par dubultapdrošināšanas iestāšanos un citiem apdrošināšanas veidiem.

- 5. APDROŠINĀJUMA NĒMĒJA, APDROŠINĀTĀ UN TRANSPORTLĪDZEKĻA TIESĪGĀ LIETOTĀJA PIENĀKUMI**
- 5.1. Apdrošinājuma nēmēja un Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums ir:**
- 5.1.1.** samaksāt pilnu apdrošināšanas prēmiju, apdrošināšanas polisē norādītajā termiņā un kārtībā;
- 5.1.2.** paziņot Apdrošinātājam precīzu un patiesu informāciju par visiem apstākļiem, kas ir svarīgi, Apdrošinātājam slēdzot Līgumu, un par kuriem Apdrošinātājs ir uzdevies jautājumus apdrošināšanas pieteikumā. Apdrošinātājs arī jāinformē par minēto apstākļu izmaiņām (pretaizdzīšanas sistēmu maiņa, atslēgu, kodu karšu nomaīna utt.), kā arī par citiem spēkā esošiem apdrošināšanas līgumiem, kas attiecas uz to pašu apdrošināšanas objektu;
- 5.1.3.** vienas darba dienas laikā paziņot Apdrošinātājam par visām izmaiņām informācijā, kas minēta Apdrošinātājam iesniegtajos dokumentos, apdrošināšanas pieteikumā, kā arī par citiem apstākļiem (pretaizdzīšanas sistēmu, atslēgu nomaīna vai nozaudēšana, zādzība, transportlīdzekļa izmantošana mācību braucienos, nomā, tā iekļaušanu, utt.), kas var palielināt apdrošinātāja riska iestāšanās iespējām vai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam – iespējamo zaudējumu apmēru.
- 5.1.4.** uzstādīt transportlīdzeklim Apdrošinātāja apstiprinātā un darba kārtībā esošas pretaizdzīšanas iekārtas – signalizāciju ar dinamisko (mainīgo) kodu, visu elementu (durvju un pārsegu) atvēršanas devēju (-us) un imobilaizeru (degvielas padeves un/vai elektriskās ķēdes pārtraucēju);
- 5.1.5.** novietojot transportlīdzekli stāvēšanai, ieslēgt pretaizdzīšanas ierīces, aizslēgt transportlīdzekļa durvis un bagāžas nodalījuma vāku, kā arī aizvērt logus un jumta lūku;
- 5.1.6.** ja transportlīdzekli ir iemontēts audio vai CD aparāts ar noņemamu vadības paneli, tas jānoņem, novietojot transportlīdzekli stāvēšanai;
- 5.1.7.** ja tiek nozagta vai nozaudēta transportlīdzekļa atslēga vai koda karte, nekavējoties jāinformē Apdrošinātājs. Nozagta vai nozaudēta atslēga vai koda karte jāatgriež par Apdrošinājuma nēmēja un/vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja līdzekļiem, par to informējot Apdrošinātāju. Ja transportlīdzekli iemontētā signalizācija un citas pretaizdzīšanas ierīces nedarbojas, tās jānomaina (jāsālabo) par saviem līdzekļiem, par to informējot Apdrošinātāju.
- 5.1.8.** sniegt patiesas un pilnīgas ziņas par konkrēto apdrošināšanas objektu un visiem viņam zināmajiem risku ietekmējošiem apstākļiem;
- 5.1.9.** atklāt visus viņam zināmos būtiskos faktorus, kas nepieciešami, Apdrošinātājam uzņemties risku. (Par būtisku uzskatāms tāds faktors, kurš var ietekmēt Līguma noslēgšanu vai riska novērtēšanu. Ja Apdrošinājuma nēmējam rodas šaubas par to, vai kāds faktors ir būtisks vai nav, viņam jākonsultējas ar Apdrošinātāju);
- 5.1.10.** Līguma darbības laikā, pēc Apdrošinātāja pieprasījuma, uzrādīt transportlīdzekli un tā dokumentus;
- 5.1.11.** bez saskaņošanas ar Apdrošinātāju neveikt jebkādu atslēgu, kodu karšu dublikātu vai kopiju izgatavošanu, izmaiņas transportlīdzekļa drošības sistēmās, kā arī neizgatavot papildu tālvadības pultis.
- 5.2. Apdrošinātāja pienākums ir atmaksāt saņemto apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātājam, ja:**
- 5.2.1.** izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība ir bijusi nepamatota;
- 5.2.2.** nozagtais vai nolaupītais transportlīdzeklis un/vai tā daļas un papildaprīkojums ir atgriezts Apdrošinātājam;
- 5.2.3.** zaudējumu ir atlīdzinājis cits apdrošinātājs vai persona, kas nodarījusi zaudējumu;
- 5.3. Ja noticis negadījums, Apdrošinājuma nēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam:**
- 5.3.1.** nekavējoties jāveic pasākumi apdrošinātāja transportlīdzekļa tālākas sabojāšanas (bojāejas, nozagšanas, apzagšanas) novēršanai.
- 5.3.2.** nekavējoties jāpaziņo:
- 5.3.2.1.** par ceļu satiksmes negadījumu – policijai, ja Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi „Ceļu satiksmes noteikumi” (turpmāk tekstā – Ceļu satiksmes noteikumi) un cits normatīvais akts, kas nosaka transportlīdzekļa vadītāja rīcību pēc ceļu satiksmes negadījuma un ir spēkā tās valsts teritorijā, kurā notika ceļu satiksmes negadījums, uzliek Apdrošinājuma nēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam par pienākumu ziņot par ceļu satiksmes negadījumu policijai;
- 5.3.2.2.** par ugunsgrēku vai eksploziju – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam un policijai;
- 5.3.2.3.** par zādzības un trešās personas prettiesisku rīcību – policijai;
- 5.3.2.4.** par kritošu priekšmetu iedarbību – pašvaldības policijai vai citai atbildīgai institūcijai.
- 5.3.3.** Par negadījumu nav jāziņo:
- 5.3.3.1.** ja transportlīdzeklis ir bijis vienīgais ceļu satiksmes negadījumā iesaistītais transportlīdzeklis nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, nav cietuši cilvēki un transportlīdzeklim nav radušies bojājumi, kuru dēļ tas nevar vai tam ir aizliegts braukt;
- 5.3.3.2.** ja negadījumā iesaistīti ne vairāk kā divi transportlīdzekļi, nav cietuši cilvēki, nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai, kā arī transportlīdzeklim nav radušies bojājumi, kuru dēļ tas nevar vai tam aizliegts braukt saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumiem. Šajā gadījumā Ceļu satiksmes noteikumos paredzētajā kārtībā tiek sastādīts saskaņotais paziņojums un iesniegts Apdrošinātājam. Ja Ceļu satiksmes noteikumos paredzētajā kārtībā nav iespējams sastādīt saskaņoto paziņojumu, tad par negadījumu ir jāpaziņo attiecīgai valsts iestādei;
- 5.3.3.3.** ja ir bojāts tikai priekšējais vējistikls.
- 5.3.4.** nekavējoties, bet ne vēlāk kā 2 (divu) darba dienu laikā no brīža, kad bija iespējams, Apdrošinājuma nēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam, bet, ja Apdrošinājuma nēmējam, Apdrošinātājam vai Tiesīgajam lietotājam (traumas vai citu no viņa neatkarīgu iemeslu dēļ) nav iespējams veikt šos pienākumus, viņa pilnvarotai personai, jāiesniedz sekojoši dokumenti un lietišķie pierādījumi:
- 5.3.4.1.** Apdrošinātāja noteikta parauga rakstisks pieteikums par negadījumu;
- 5.3.4.2.** transportlīdzekļa vadītāja apliecības kopija, uzrādāt oriģinālu;
- 5.3.4.3.** transportlīdzekļa reģistrācijas apliecības kopija, uzrādāt oriģinālu;
- 5.3.4.4.** ja apdrošinātājs transportlīdzeklis ir aprīkots ar tahogrāfu un tā lietošana ir paredzēta saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem – reģistrācijas karte (tahogrāfa disks), kas atradusies bojātā transportlīdzekļa tahogrāfā negadījuma brīdī un 48 (četrdesmit astoņas) stundas pirms negadījuma;
- 5.3.4.5.** audio aparatūras ar noņemamo priekšējo paneli un/vai kodu kartes zādzības gadījumā-iepriekšminētais panelis un/vai kodu karte;
- 5.3.4.6.** transportlīdzekļa nozagšanas gadījumā – apdrošinātāja transportlīdzekļa reģistrācijas apliecība, visi atslēgu komplekti un elektronisko pretaizdzīšanas

sistēmu vadības ierīces. Transportlīdzekļa visi atslēgu komplekti un elektronisko pretaiždzīšanas sistēmu vadības ierīces tiek nodotas Apdrošinātājam, sastādot pieņemšanas – nodošanas aktu, kurā tiek aprakstītas pretaiždzīšanas sistēmu vadības ierīces un atslēgas, kā arī norādīts to skaits;

- 5.3.4.7.** nododot transportlīdzekļa visus atslēgu komplektus un pretaiždzīšanas sistēmu vadības ierīces, Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs apliecinā, ka iesniegtās drošības ierīces atbilst to aprakstam;
- 5.3.4.8.** citi dokumenti, kas attiecas uz negadījumu un nepieciešami negadījuma apstākļu noskaidrošanai vai zaudējuma apmēra noteikšanai. Tai skaitā – atbildīgās valsts iestādes (ceļu policijas, kārtības policijas, municipālās policijas, ugunsdzēsības un glābšanas dienesta u.c.) ziņojus un/vai protokolus, attiecīgo nozaru ekspertu slēdzieni un/vai atzinumi.
- 5.3.5.** Neuzsākot remontdarbus 3 (trīs) darba dienu laikā pēc Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja, vai to pilnvarotās personas rakstiska pieteikuma par negadījumu iesniegšanas Apdrošinātājam, uzrādīt apskatei bojāto apdrošināto transportlīdzekli neizmānītā stāvoklī Apdrošinātāja pārstāvim.
- 5.4.** Nepieciešamības gadījumā Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam, bet ja Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam (traumas vai citu no viņa neatkarīgu iemeslu dēļ) nav iespējams veikt šos pienākumus, viņa pilnvarotai personai, jāiesniedz šādi dokumenti un lietišķie pierādījumi:
- 5.4.1.** transportlīdzekļa vadītāja vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja paskaidrojumi; apdrošināšanas polises kopija;
- 5.4.2.** dokumenta kopija, uzrādot oriģinālu, kas apliecinā pašā riska nomaksu;
- 5.4.3.** dokumenta kopija, uzrādot oriģinālu, kas apliecinā pašā riska nomaksu;
- 5.4.4.** Apdrošinātā rakstiska piekrišana par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ja kā atlīdzības saņēmējs tiek norādīts remontuzņēmums vai cita persona;
- 5.4.5.** šo Noteikumu 9.4. punktā minētajā gadījumā – maksājuma dokuments, kas apliecinā ar brauciena pārtraukšanu saistītos izdevumus;
- 5.4.6.** citi dokumenti, kas nepieciešami negadījuma apstākļu noskaidrošanai vai zaudējuma apmēra noteikšanai.
- 5.5.** Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums ir pierādīt zaudējumu, ieskaitot rakstisku liecību uzrādīšanu. Gadījumā, ja kāda daļa no kompensējamiem zaudējumiem nav pierādīta vai Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja saistības, kas jāpilda saskaņā ar Līgumu, ir apstrīdamas, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta tikai par to zaudējumu daļu, kas ir pierādīta vai attiecībā uz kuru nav nekādu šaubu par Apdrošinājumaņēmēja tiesībām saņemt apdrošināšanas atlīdzību. Katrs paziņojums, pieteikums vai paskaidrojums ir jāiesniedz rakstiskā formā.
- 5.6.** Ja ceļu satiksmes negadījums noticis Zaļās kartes sistēmas dalībvalstī un ceļu satiksmes negadījuma vainojama trešā persona, tad jānoskaidro un jāiesniedz Apdrošinātājam rakstiska informācija par ceļu satiksmes negadījumu izraisījušo transportlīdzekļa vadītāja civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu (apdrošināšanas kompānijas nosaukums, adrese, polises numurs) un jāpaziņo par notikumu tai apdrošināšanas kompānijai, kura apdrošinājusi ceļu satiksmes negadījumu izraisījušo transportlīdzekļa vadītāja civiltiesisko atbildību, vai arī Zaļās kartes birojam.

6. APDROŠINĀTĀJA PIENĀKUMI UN TIESĪBAS

- 6.1. Apdrošinātāja pienākumi:**
- 6.1.1.** uzsākt zaudējumu noregulēšanu ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā no pieteikuma par negadījumu saņemšanas dienas;
- 6.1.2.** nepieciešamības gadījumā norīkot ekspertu vai speciālistu papildu ekspertīzes veikšanai;
- 6.1.3.** atbilstoši Līgumam atlīdzināt zaudējumus, kas radušies pēc apdrošināšanas gadījuma;
- 6.1.4.** rakstiski paziņot Apdrošinātājam un/vai Apdrošinājumaņēmējam par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, tās samazinājumu vai atteikšanu.
- 6.2. Apdrošinātājam ir tiesības:**
- 6.2.1.** noteikt remontuzņēmumu transportlīdzekļa un/vai papildaprīkojuma atjaunošanai vai remontam;
- 6.2.2.** transportlīdzekļa zādzības vai pilnīgas bojāejas gadījumā aizstāt apdrošināto transportlīdzekli ar tādas pašas markas, modeļa, izlaiduma gada un komplektācijas transportlīdzekli;
- 6.2.3.** noteikt rezerves daļu iegādes vietu, nepieciešamo rezerves daļu un/vai papildaprīkojuma iegādi;
- 6.2.4.** apdrošināšanas perioda laikā veikt apdrošinātā transportlīdzekļa apskati un, riska palielināšanās gadījumā, noteikt papildus drošības pasākumus vai papildus apdrošināšanas prēmiju;
- 6.2.5.** noteikt apdrošināšanas atlīdzības izmaksas veidu un/vai kārtību.

7. SEVIŠĀJĀS NOSACĪJUMI UN IZŅĒMUMI

7.1. Netiek apdrošināti transportlīdzekļi, ja par to nav īpašas norādes apdrošināšanas polisē:

- 7.1.1.** mācību transportlīdzekļi;
- 7.1.2.** transportlīdzekļi, kurš tiek izmantots sacensībās;
- 7.1.3.** nomas transportlīdzekļi;
- 7.1.4.** operatīvais transportlīdzekļi;
- 7.1.5.** sabiedriskais transportlīdzekļi;
- 7.1.6.** taksometrs;
- 7.1.7.** bīstamo kravu pārvadājumiem izmantojamais transportlīdzekļi.

8. APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBAS SAMAZINĀŠANA UN ATTEIKUMS IZMAKSĀT APDROŠINĀŠANAS ATLĪDZĪBU

8.1. Apdrošināšanas atlīdzības samazināšana:

- 8.1.1.** kopējā apdrošināšanas atlīdzības summa par bojājumiem, kas radušies 2.1.1.–2.1.5. punktā noteikto apdrošināto risku iestāšanās rezultātā un nav reģistrēti policijā vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā atbilstoši spēkā esošo tiesību aktu un šo noteikumu 5.3.2. punktā prasībām, polises darbības laikā nevar pārsniegt LVL 600,– (seši simti Latvijas latu);
- 8.1.2.** punkts 8.1.1. neattiecas uz punkta 5.3.3. minētajiem gadījumiem.
- 8.1.3.** gadījumā, ja ir nozags transportlīdzekļa papildaprīkojums, kura uzstādīšanu nav veikusi izgatavotājrūpnīca, Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam ir jāiesniedz papildaprīkojuma iegādes maksu atspirdzinoši dokumenti (čeks, preču pavadzīme, iegādes rēķins). Ja Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs nevar tos iesniegt, tiek kompensēti zaudējumi ne vairāk kā LVL 150,– (viens simts piecdesmit Latvijas latu) apmērā, nepārsniedzot papildaprīkojuma vērtību uz negadījuma brīdi.

8.1.4. Transportlīdzekļa zādzības vai pilnīgas bojāejas gadījumā, ja pirms tam ir veikta/–as apdrošināšanas atlīdzības/–u izmaksā/–as, Līgumā norādītā apdrošinājuma summa samazinās tādā apmērā, kādā ir veikta/–as apdrošināšanas atlīdzības izmaksā/–as.

8.2. Apdrošinātājs apdrošināšanas atlīdzību neizmaksā, ja:

- 8.2.1.** zaudējumi radušies dabas katastrofas (zemestrīces, zemes nogrūvumi u.c., kas saistīti ar lielu skaitu cietušo iedzīvotāju), kara, invāzijas, dumpja, masu nemieru, revolūcijas, sacelšanās, militārās vai uzurpētās varas un jebkuras valsts institūcijas veikta īpašuma aresta, teroristu vai teroristisku grupējumu darbības, jonizējošās radiācijas iedarbības rezultātā;
- 8.2.2.** zaudējumi radušies transportlīdzekļa mehāniskajās daļās (dzinējā, transmisijā u.tml.) un ja šāda bojājuma cēlonis nav apdrošinātais risks;
- 8.2.3.** zaudējumi radušies, remontējot transportlīdzekli vai jebkuru tā daļu, kā arī veicot transportlīdzekļa apkopi;
- 8.2.4.** zaudējumi radušies no kritošiem priekšmetiem, ja šāds bojājums ir izraisījis Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja vai Tiesīgā lietotāja rīcība un/vai neuzmanība;
- 8.2.5.** zaudējumi radušies laika apstākļu iedarbības (korozija, saplaisāšana u.c.), transportlīdzekļa ekspluatācijas īpašību pasliktināšanās, nodiluma, nolietojuma vai citu līdzīgu procesu rezultātā, kā arī saistībā ar transportlīdzekļa kvalitātes zudumu pēc remonta;
- 8.2.6.** par transportlīdzekļa elektronisko un elektrisko un/vai mehānisko mezglu un agregātu (motors, transmisija un tml.) bojājumiem, ja šādu bojājumu nav izraisījis 2.1.2. punktā minēto risku iestāšanās;
- 8.2.7.** par bojājumiem, kas radušies, transportlīdzeklim iebraucot pelnēs, applūdušās vietās un ūdenim iekļūstot transportlīdzekļa elektriskajos un/vai mehāniskajos mežglos un agregātos (motorā, transmisijā un tml.);
- 8.2.8.** ja zaudējumi radušies apdrošinātājā transportlīdzeklī vai uz transportlīdzekļa, piekabē nenostiprinot vai nepareizi nostiprinot kravu;
- 8.2.9.** ja transportlīdzeklis lietots ceļu satiksmei neparedzētās vietās (meži, plavas, poligoni, pludmales, moli, aizsālušas ūdenstilpes, trotuāri u.tml.);
- 8.3. Apdrošinātājs apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam un Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam neizmaksā, ja:**
- 8.3.1.** Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs sniedz Apdrošinātājam maldinošu vai nepatiesu informāciju, kas nepieciešama, lai objektīvi izvērtētu negadījuma apstākļus. Ja maldināšanas fakts tiek konstatēts pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, Apdrošinātā pienākums ir atmaksāt Apdrošinātājam apdrošināšanas atlīdzību;
- 8.3.2.** Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pēc ceļu satiksmes negadījuma un uz izpildījis Ceļu satiksmes noteikumos un citos normatīvajos aktos paredzētās prasības (tai skaitā – atstājis ceļu satiksmes negadījuma vietu, atteicies veikt alkoholisko dzērienu, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidu konstatējošo pārbaudi u.c.);
- 8.3.3.** transportlīdzeklis tika vadīts, vadītājam atrodoties alkoholisko dzērienu vai narkotisko, psihotropo vai citu apreibinošo vielu iespaidā, kā arī pēc vadītāja reakcijas ātrumu samazinošu medikamentu lietošanas;
- 8.3.4.** transportlīdzekli vadījis persona, kurai nav tiesību vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli, ir braukšanas mācību atļauja vai transportlīdzekļa vadītājam ir piemērots transportlīdzekļa vadītāja apliecības izmantošanas liegums;
- 8.3.5.** transportlīdzekļa, tā daļu vai papildaprīkojuma zādzības gadījumā transportlīdzeklis nebija aprīkots ar Apdrošinātāja pieprasītajam pretaiždzīšanas sistēmām vai tās netika pielietotas;
- 8.3.6.** Apdrošinātājs ir konstatējis, ka bez saskaņošanas ar Apdrošinātāju izgatavotas transportlīdzekļa atslēgu un/vai kodu karšu dublikāti vai kopijas, kā arī veiktas izmaiņas transportlīdzekļa pretaiždzīšanas sistēmās;
- 8.3.7.** apdrošinātā riska iestāšanās faktu un zaudējumu rašanās cēlonus un apstākļus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā neapstiprina atbilstoša valsts iestāde, kuras pienākumos ietilpst attiecīgā negadījuma izmeklēšana un pārbaude (policija, ceļu policija, ugunsdzēsības un glābšanas dienests, valsts hidrometeoroloģiskais dienests u.c.), ja tiek pārkāpts Noteikumu 5.3.2. punkts;
- 8.3.8.** transportlīdzekļa ekspluatācijas laikā, 48 stundu laikā pirms ceļu satiksmes negadījuma, ir pārkāptas AETR līgumā (Eiropas valstu līgums par transportlīdzekļu apkalpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos) un Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktais transportlīdzekļa vadītāja darba un atpūtas režīms;
- 8.3.9.** bojājumi radušies transportlīdzekļa pārvadājuma, transportēšanas un/vai evakuācijas laikā;
- 8.3.10.** transportlīdzeklis izmantots apstākļos, kas izraisa transportlīdzeklim pārmērīgu slodzi (piemēram, liela apjoma buksēšana, pārslodģotība);
- 8.3.11.** zaudējumi radušies apdrošinātājam objektam atrodoties jebkādā sakabē ar citu transportlīdzekli, tai skaitā piekabes;
- 8.3.12.** transportlīdzekļa piekabes vai puspiekabes zādzības gadījumā minētā piekabe vai puspiekabe nav bijusi sakabē ar vilcētransportlīdzekli, kā arī nav bijusi novietota apsargātā autostāvvietā;
- 8.3.13.** nozagta individuālā pasūtījuma valsts reģistrācijas numura zīme, ja līgumā nav minēts savādāk;
- 8.3.14.** transportlīdzeklis tika nelikumīgi aizbraukts, izmantojot tā aizdedzes atslēgu, kodu karti, tālvadības pulti, kas bija atstāta transportlīdzeklī, nozaudēta vai nozagta (izņemot laupīšanu);
- 8.3.15.** transportlīdzeklis nav ticis uzturēts un ekspluatēts atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kas dod tiesības to izmantot ceļu satiksmei, izņemot zādzības, laupīšanas risku;
- 8.3.16.** zaudējumi radušies Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja, Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja vai to pilnvarotās personas, ģimenes locekļu vai darbinieku ļaunprātīgas, rupjas neuzmanības vai noziedzīgas darbības vai bezdarbības rezultātā;
- 8.3.17.** zaudējumi ir radušies laika posmā, kad transportlīdzeklis ir bijis nozags vai nolaupīts;
- 8.3.18.** Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pēc transportlīdzekļa zādzības nevar Apdrošinātājam uzrādīt transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību, visus oriģinālos atslēgu komplektus un oriģinālos elektronisko pretaiždzīšanas sistēmu vadības ierīces;
- 8.3.19.** negadījums iestājies, Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam vadot transportlīdzekli tādā slimības vai noguruma stāvoklī, kas lied pilnībā saprast reālos apstākļus un situāciju;
- 8.3.20.** ir notikusi krāpšana, lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību;
- 8.3.21.** Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs, apdrošinātās iemontētās audio vai CD (kompaktdisku) aparatūras zādzības gadījumā (ja tai paredzēti neņemamie vadības paneli), nav iesniedzis Apdrošinātājam noņemamo vadības paneli;
- 8.3.22.** stikla bojājums nav radies mehāniskas iedarbības rezultātā;

- 8.3.23.** negadījuma cēlonis ir rupjās Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpums. Par rupju Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu tiek uzskatīts:
- 8.3.23.1.** atļautā braukšanas ātruma pārsniegšana par 30 km/h un vairāk;
- 8.3.23.2.** krustojuma šķērsošana pie neatļautā gaismas vai satiksmes regulētāja signāla;
- 8.3.23.3.** dzelzceļa pārbrauktuves šķērsošanas noteikumu neievērošana;
- 8.3.23.4.** rikojumu zīmju prasību neievērošana;
- 8.3.23.5.** priekšrocības zīmes Nr. 207 „Nepastāties tālāk braukt aizliegts” neievērošana.
- 8.3.23.6.** braukšana pretēji noteiktajam kustības virzienam.
- 8.3.24.** Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais, Transportlīdzekļa tiesīgs lietotājs vai cita ar tiem saistīta persona pēc negadījuma iestāšanās, bez Apdrošinātāja ziņas, veic darbības, kas ietekmē vai kavē apstākļu noskaidrošanu vai izmeklēšanas gaitu;
- 8.3.25.** ja Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgs lietotājs nav izpildījis Līguma 5. punktā noteikto, izņemot 5.2. punktu.

9. LĒMUMA PIENĒMŠANA, APDROŠINĀŠANAS ATLIDZĪBAS APRĒĶINĀŠANAS UN IZMAKSĀŠANAS KĀRTĪBA

9.1. Veicot apdrošināšanas atlīdzības aprēķinu, tiek:

- 9.1.1.** precizēta transportlīdzekļa tirgus vērtība tieši pirms negadījuma iestāšanās brīža;
- 9.1.2.** noteikti zemākie apdrošināšanas objekta atjaunošanas vai iegādes izdevumi;
- 9.1.3.** noteikts, vai ir iestājies zemapdrošināšanas vai virsapdrošināšanas gadījums;
- 9.1.4.** no zaudējumu summas atskaitīts paša risks un nesamaksātā apdrošināšanas prēmija.

9.2. Transportlīdzekļa bojājuma gadījumā:

9.2.1. Apdrošinātājs sedz transportlīdzekļa atjaunošanas izdevumus, lai atjaunotu transportlīdzekli tādā stāvoklī, kādā tas bija pirms attiecīgā negadījuma iestāšanās.

9.2.2. ja starp Apdrošinātāju un Apdrošināto netiek panākta vienošanās par remonta un/vai tirdzniecības uzņēmuma pakalpojumu izmantošanu, tad Apdrošināšanas sabiedrība:

9.2.2.1. atlīdzina zaudējums tādā apmērā, par kādu Apdrošinātais iesniedz maksājumu apliecināšanos dokumentus, un kuri atbilst Apdrošināšanas sabiedrības pieaicinātā eksperta vai speciālista aprēķinātajiem remonta izdevumiem;

9.2.2.2. zaudējuma apjoms tiek noteikts saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajā kārtībā Latvijā Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja apstiprināto „Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas tehnisko ekspertīžu metodiku”, kas ir spēkā negadījuma iestāšanās brīdī. No atlīdzības tiek atskaitīta apdrošināšanas polisē norādītā paša riska summa. Zaudējumu aprēķinā ietvertā pievienotās vērtības nodokļa daļa netiek uzskatīta par zaudējumu un netiek atlīdzināta;

9.2.3. ja Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītais nomnieks vai turētājs saņem apdrošināšanas atlīdzības izmaksu naudā, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, neiekļaujot pievienotās vērtības nodokli (PVN);

9.2.4. apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta Apdrošinātājam vai tā rakstiski pilnvarotajai personai;

9.2.5. pēc apdrošināšanas atlīdzības saņemšanas Apdrošinātājam ir pienākums apdrošināšanas gadījumā bojātās un remonta laikā nomainītās detaļas nodot Apdrošinātāja īpašumā, ja Apdrošinātājs to pieprasa. Transportlīdzekļa pilnīgas bojāejas gadījumā nodot transportlīdzekli tādā komplektācijā, aprikojumā un ar tām detaļām, kādas transportlīdzeklī ir bijušas uz negadījuma brīdī;

9.2.6. pirms remontdarbu izmaksu apstiprināšanas autoservisā, Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātāja vai Transportlīdzekļa tiesīgā lietotāja pienākums ir samaksāt Apdrošinātājam pašu risku un Apdrošinātājs ir tiesīgs ieturēt vai pieprasīt nomaksāt nesāņemto apdrošināšanas prēmijas daļu neatkarīgi no tā, vai ir iestājies apdrošināšanas prēmijas samaksas termiņš;

9.2.7. ja Apdrošinājumaņēmējs ir piekritis veikt remontu (remontdarbnīcā) un remontdarbnīca ir sastādījusi tāmi un pasūtījusi rezerves detaļas, bet Apdrošinājumaņēmējs atsakās no sava lēmuma izmantot remontdarbnīcas pakalpojumus, tad Apdrošinājumaņēmēja pienākums ir segt remonta tāmes sastādīšanas un pasūtīto rezerves detaļu izmaksas;

9.2.8. Apdrošināšanas atlīdzība Līguma darbības laikā par Lietošanas pārtraukšanu tiek izmaksāta ne vairāk kā par 2 (diviem) apdrošināšanas gadījumiem, bet ne vairāk kā par 15 (piecpadsmit) dienām.

9.3. Zādzības, laupīšanas vai pilnīgas bojāejas gadījumā:

9.3.1. apdrošināšanas atlīdzība tiek aprēķināta, no apdrošinājuma summas atskaitot nolietojumu 1% (viens procenta) apmērā par katru pilnu mēnesi no Līguma noslēgšanas datuma līdz negadījuma iestāšanās datumam un apdrošināšanas polisē noteikto paša risku;

9.3.2. Apdrošinātājs ir tiesīgs aprēķināt Apdrošināšanas atlīdzību, nepiemērojot 9.3.1. punktā aprakstīto transportlīdzekļa vērtības aprēķināšanas kārtību, ja šādi aprēķinātā vērtība ir lielāka par transportlīdzekļa tirgus vērtību negadījuma brīdī. Minētajā gadījumā apdrošināšanas atlīdzības apmēru aprēķina no transportlīdzekļa tirgus vērtības negadījuma brīdī, atskaitot apdrošināšanas līgumā norādīto paša risku.

9.3.3. ja Apdrošinātais bojāgājušo (norakstīto) transportlīdzekli vēlas atdot Apdrošinātājam, bet transportlīdzeklī ir reģistrēti aprūtinājumi vai ir īpašumtiesību ierobežojumi (sodi, komercķīlas, nenomaksāti nodokļi, nodevas, VID vai muitas liegumi, ķīla, aresti u.tml.), Apdrošinātā vai transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītā turētāja pienākums ir nomaksāt visus nepieciešamos maksājumus, lai transportlīdzekli varētu pāreģistrēt uz Apdrošinātāju vai tā norādīto trešo personu. Ja aprūtinājumi netiek atcelti, Apdrošinātājs ir tiesīgs samazināt apdrošināšanas atlīdzību par naudas summu, kāda nepieciešama, lai atceltu aprūtinājumu, pierēķinot iespējamus papildizdevumus;

9.3.4. ja Apdrošinātais bojāgājušo transportlīdzekli vēlas paturēt sev, tad no aprēķinātās apdrošināšanas atlīdzības tiek atskaitīts paša risks un attiecīgā transportlīdzekļa atlieku vērtība, ko nosaka Apdrošinātājs;

9.3.5. izmaksājot Apdrošinātājam vai tā pilnvarotajai personai apdrošināšanas atlīdzību apdrošinātā objekta zādzības, laupīšanas gadījumā, Apdrošinātājs iegūst īpašuma tiesības uz to. Ja nozagtais vai nolauptais transportlīdzeklis tiek atrasts, Apdrošinājumaņēmēja, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam ir pienākums to nodot Apdrošinātājam, veicot tā pāreģistrāciju uz Apdrošinātāja norādīto personu normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā. Pretējā gadījumā Apdrošinātājam ir jāatmaksā izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība.

9.4. Brauciena pārtraukšanas apdrošināšana (transportlīdzekļa evakuācija līdz tuvākajam remontuzņēmumam) attiecas uz apdrošināto transportlīdzekli, ja negadījuma rezultātā transportlīdzeklis nevar vai tam ir aizliegts braukt. Līguma darbības laikā tiek izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, nepārsniedzot polisē norādīto summas apmēru par brauciena pārtraukšanu. Pirms lēmuma par zaudējumu atlīdzināšanu pieņemšanas, Apdrošinājumaņēmējam pašam jāsedz visas izmaksas, kas saistītas ar transportlīdzekļa evakuāšanu no negadījuma

vietas.

9.4.1. Brauciena pārtraukšanas gadījumā netiek izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība par bagāžas un/vai kravas transportēšanu.

9.5. Lēmuma par apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību pieņemšanas termiņš:

9.5.1. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību Apdrošinātājs pieņem:

9.5.1.1. 2 (divu) darba dienu laikā no visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas dienas, ja apdrošināšanas atlīdzība nepārsniedz LVL 1 000,00 (viens tūkstotis Latvijas lati);

9.5.1.2. 5 (piecu) darba dienu laikā no visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas dienas, ja apdrošināšanas atlīdzība pārsniedz LVL 1 000,00 (viens tūkstotis Latvijas lati).

9.5.2. zādzības vai laupīšanas gadījumā Apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja transportlīdzeklis nav atrasts 60 (sešdesmit) dienu laikā no dienas, kad Apdrošinātājs ir saņēmis pieteikumu par negadījumu un visu nepieciešamo informāciju un dokumentus par apdrošinātā riska iestāšanās apstākļiem;

9.5.3. lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātājs pieņem 10 (desmit) dienu laikā no visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas dienas;

9.5.4. ja Apdrošinātājam objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot 9.5.1. punktā, 9.5.2. punktā un 9.5.3. punktā noteikto termiņu, Apdrošinātājs var to pagarināt uz laiku līdz sešiem mēnešiem no dienas, kad saņemts pieteikums par negadījumu, rakstiski par to informējot personu, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību.

9.6. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas kārtība:

9.6.1. ja transportlīdzekli apdrošinājuši vairāki apdrošinātāji, tad Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību proporcionāli apdrošinājuma summām, bet kopējā atlīdzības summa nedrīkst pārsniegt zaudējumu, ko cietis Apdrošinātais;

9.6.2. ja ir spēkā kāda cita apdrošināšana vai zaudējumu atlīdzina persona, kas atbildīga par šiem zaudējumiem, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek samazināta par summu, ko atlīdzinājis cits apdrošinātājs vai zaudējumu nodarījuši persona. Jebkurā gadījumā kopējā atlīdzības summa nedrīkst pārsniegt zaudējumu, ko cietis Apdrošinātais;

9.6.3. apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta 10 (desmit) darba dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par apdrošināšanas gadījumu.

10. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

10.1. Apdrošinājumaņēmējam, Apdrošinātājam vai Transportlīdzekļa tiesīgajam lietotājam ir jāizpilda savi pienākumi pret Apdrošinātāju bez atgādājuma pilnā apmērā un ievērojot termiņu.

10.2. Apdrošinājumaņēmējs, Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs ir pilnā apmērā atbildīgs par visiem Apdrošinātāja zaudējumiem, nesāņemot no Apdrošinātāja apdrošināšanas atlīdzību, ja Apdrošinājumaņēmējs, Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs nav izpildījis Līgumā noteiktos pienākumus pret Apdrošinātāju.

10.3. Apdrošinātais bez Apdrošinātāja piekrišanas nedrīkst cedēt vai jebkāda veidā citādi nodot savu prasījumu pret Apdrošinātāju uz Līguma pamata jebkurai trešajai personai, tai skaitā Apdrošinājumaņēmējam.

10.4. Visa veida sarakste starp pusēm, tai skaitā paziņojumi un atgādājumi, ir izdarāmi rakstveidā, nosūtot attiecīgu rakstura dokumentu uz Apdrošināšanas polisē norādīto adresi ierakstītā vēstulē.

10.5. Apdrošinājumaņēmējs, Apdrošinātais vai Transportlīdzekļa tiesīgais lietotājs pieteikumu par negadījumu un visus Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus iesniedz tieši Apdrošinātājam, arī tajā gadījumā, ja Līgums tika noslēgts ar apdrošināšanas starpnieka starpniecību.

10.6. Apdrošinātais un Apdrošinājumaņēmējs piekrīt savu personas datu, tai skaitā sensitīvo datu, apstrādei – datu vākšanai, reģistrēšanai, ievadīšanai Apdrošinātāja datu bāzē, glabāšanai, sakārtošanai, izmantošanai un dzešanai no datu bāzes. Apdrošinātājs apņemas veikt Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātāja datu nodošanu, pārraidīšanu un izpaušanu tikai LR likumdošanā noteiktos gadījumos. Apdrošinātājs apņemas Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātāja datus izmantot tikai Līgumā paredzēto tiesisko attiecību ietvaros.

10.7. Slēdzot Līgumu, Apdrošinājumaņēmējs apliecina, ka atļauj Apdrošinātājam saņemt no valsts personu datu apstrādes institūcijām un Latvijas Bankas uzturētā Kredītu reģistra informāciju par klientu, ja Apdrošinātājam nepieciešama šāda informācija. Apdrošinājumaņēmējs ir informēts par to, ka Apdrošinātājs normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos sniegs informāciju par Apdrošinājumaņēmēju Kredītu reģistram. Šajā punktā minētais apliecinājums attiecas arī uz tām fiziskām personām, kas slēdz apdrošināšanas līgumus juridiskās personas vārdā.

10.8. Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības saņemt informāciju par sevi un veiktajiem informācijas pieprasījumiem Latvijas Bankas Maksājumu sistēmu pārvaldes (Rīgā, Bezdzelīgu ielā 3) reģistrā.

10.9. Ar šo Līgumu nodibinātās saistības neizpildīšanas gadījumā, tas ir, apdrošināšanas prēmijas un/vai paša riska maksājumu kavējumu gadījumā, Apdrošinātājam ir tiesības Apdrošinājumaņēmēja kavēto maksājumu uzraudzību un rēķinu iekasēšanu nodot trešajām personām, nododot arī tam nepieciešamo informāciju par Apdrošinājumaņēmēja rekvizītiem vai personas datiem.

10.10. Ja, slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājumaņēmējs nav norādījis savādāk, Apdrošinājumaņēmējs piekrīt, ka Apdrošinātājs nosūta un/vai informē par apdrošināšanas piedāvājumiem gan par noslēgto apdrošināšanas līgumu atjaunošanu, gan citu apdrošināšanas līgumu, neatkarīgi no apdrošināšanas veida, noslēgšanu.

11. STRĪDU IZSKATĪŠANAS KĀRTĪBA UN PIEMĒROJAMĀS LIKUMS

11.1. Ja Apdrošinājumaņēmējs un/vai Apdrošinātais apstrīd Apdrošinātāja saistību izpildi, kas izriet no Līguma, sūdzības Apdrošinātājam ir iesniedzamas rakstiskā formā.

11.2. Visi strīdi, kas varētu rasties saistībā ar Līguma izpildi, pusēm jārisina sarunu ceļā. Ja pusēs nevar atrisināt strīdus sarunu ceļā, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, kas izriet no Līguma, kurš skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā esamību, tiek izšķirts tiesā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

11.3. Visas tiesiskās attiecības, kas izriet no noslēgtā Līguma un kas nav regulētas šajos noteikumos, apdrošināšanas polisē un tās pielikumos, apspriežamas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, tai skaitā speciālo likumu „Par apdrošināšanas līgumu”, kā arī LR Civillikumu, ciktāl to neierobežo speciālais likums.